

Deloitte.

Accountantsverslag 2014

BAR-organisatie

10 april 2015

VERTROUWELIJK

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie
Postbus 501
2990 EA BARENDRECHT

Onderwerp
Accountantsverslag 2014 gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie

Datum
10 april 2015

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2014. Daarin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2014. Voorts treft u een analyse aan van de ontwikkelingen in uw vermogen en resultaat.

De jaarrekening 2014 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2014 gecontroleerd. Bij deze jaarrekening hebben wij op 9 april 2015 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen en dagelijks bestuur en uw organisatie. Het is zonder voorafgaande toestemming niet toegestaan om dit accountantsverslag te publiceren. Dit geldt ook voor de publicatie op uw website.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Inhoudsopgave

Accountantsverslag 2014
BAR-organisatie

Managementsamenvatting	5
Significante onderwerpen	9
Analyse vermogen en resultaat	13
Overige onderwerpen	16
Bijlagen	18
Bijlage A: Foutenevaluatie	19
Bijlage B: Onafhankelijkheid	20
Bijlage C: Reikwijdte van de controle 2014	21
Bijlage D: Actuele ontwikkelingen	23
Bijlage F: Disclaimer en beperking in gebruik	26

Managementsamenvatting

Accountantsverslag 2014
BAR-organisatie

Managementsamenvatting

Status van de controle

Onze controle is zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging van 18 november 2014 uitgevoerd. De uitgevoerde werkzaamheden hebben geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring. De controleverklaring bij de jaarrekening 2014 hebben wij u op 9 april 2015 toegezonden.

Wij hebben bij de aanvang van de controle een concept jaarrekening ontvangen die op onderdelen nog enkele tekstuele aanpassingen nodig gehad om te voldoen aan de geldende verslaggevingsregels. Daarnaast ontbrak op onderdelen een volledige en/of toereikende onderbouwing in het samensteldossier.

Ontbrekende documenten zoals een vastgesteld controleprotocol om een kader te hebben voor de rechtmatigheidscontrole en een inkoopscan om het naleven van aanbestedingsrichtlijnen te kunnen vaststellen, zijn in de loop van de controle alsnog aangeleverd.

Voor een efficiënt samenstelproces en voor een efficiënte accountantscontrole heeft het onze voorkeur om pas te starten met de controle als een concept jaarrekening en het samensteldossier op alle aspecten volledig en kwalitatief op orde is. Gezien de complexe en turbulente situatie in deze periode van de vorming van de BAR-organisatie, hebben wij begrip voor het feit dat bij de eerste aanlevering van de jaarstukken enkele laatste 'checks' intern niet zijn uitgevoerd en dat de verhoogde eisen en standaarden niet volledig waren ingevuld. Voor de komende periode is het essentieel dat het proces van samenstellen van de jaarrekening wordt versterkt en dat wordt geïnvesteerd in kennis en innovatief vermogen bij met name het onderdeel financiën van de BAR-organisatie. Wij gaan met de organisatie in overleg om te 'sparren' hoe deze stappen in het opstelproces en de verbetering van de kwaliteit van de jaarstukken versneld en verbeterd kunnen worden, zodat bij de start van de accountantscontrole een volledig afgeronde, goed onderbouwde en geanalyseerde jaarrekening met bijhorend samensteldossier beschikbaar is. In de primaire processen (het dagelijkse werk) inzake financiën zijn het afgelopen jaar veel resultaten geboekt.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 18 november 2014 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2014. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging voor 2014. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2014 voldoende voor de doelstelling van de externe controle.

Een samenvatting van de reikwijdte van de controle voor 2014 is opgenomen in bijlage C.

Managementsamenvatting

Belangrijke bevindingen ten aanzien van significante onderwerpen

Fout ad € 127.000 als gevolg van het niet consistent toepassen van afschrijvingstermijnen

U hanteert afwijkende afschrijvingstermijnen bij het berekenen van uw afschrijvingslasten in de jaarrekening 2014 ten opzichte van de vastgestelde afschrijvingstermijnen door het dagelijks bestuur. Oorzaak hiervan is dat de activa die zijn overgenomen van de gemeenten met dezelfde afschrijvingstermijnen zijn afgeschreven als bij de desbetreffende gemeenten voorheen gebruikelijk was. Gevolg hiervan is dat u in de jaarrekening 2014 van de BAR-organisatie voor dezelfde activasoorten verschillende afschrijvingstermijnen hanteert. Dit is niet consistent en in de verslaggevingsregels, het Besluit Begroting en Verantwoording niet toegestaan.

Totale fout blijft binnen de goedkeuringstolerantie voor getrouwheid en rechtmatigheid

Bovenstaande afwijking van € 127.000 telt mee bij de foutenevaluatie. Verder hebben wij geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd en blijft de totale fout binnen onze goedkeuringstolerantie.

Europees aanbesteden wordt door volumetoename komende jaren belangrijker risico

Gezien het feit dat door het samenvoegen van aan te besteden diensten en/of leveringen in de BAR-organisatie is uw volume toegenomen. Hierdoor is het risico op (niet correct) Europees aanbesteden eveneens toegenomen. Wij adviseren u om in het proces maatregelen te treffen die afdwingen dat bij het aanbesteden de juiste aanbestedingsvorm wordt gekozen. Daarnaast geldt dat u het zichtbaar vastleggen van het naleven van uw interne inkoopbeleid verder dient aan te scherpen.

Hoge saldo doorgeschoven kredieten vraagt om aanscherping 'spelregels' rondom kredietbewaking

De realisatie van investeringskredieten blijft achter bij de raming. Dit kan betekenen dat de realisatie van investeringen in de tijd te positief wordt ingeschat of dat gedurende het jaar geen invulling kan worden gegeven aan de realisatie van de investeringen. Wij vragen uw aandacht om kredieten (op individueel niveau) gedurende het jaar te blijven volgen. Wij adviseren ook om duidelijke 'spelregels' vast te leggen hoe omgegaan dient te worden met het (tussentijds) aframen van kredieten en hoe vooraf de behoeftebepaling (die als basis geldt voor de raming) eruit moet zien. Het gaat namelijk niet alleen om het tijdig aframen, maar het gaat ook om de kwaliteit van het ramen aan de voorkant.

Zichtbare accordering schattingsposten door directie en/of dagelijks bestuur vastleggen

Schattingsposten, zoals bijvoorbeeld het bepalen van de hoogte van een voorziening of overlopende balanspost, kennen binnen uw gemeenschappelijke regeling vooraf geen expliciete en zichtbare goedkeuring door de directie dan wel het dagelijks bestuur. Aangezien hierin aannames zitten met schattingsonzekerheden, die directe gevolgen kunnen hebben op het jaarresultaat, adviseren wij u uitgangspunten in schattingsposten vooraf zichtbaar te laten accorderen.

Managementsamenvatting

Analyse vermogen en resultaat

Het eigen vermogen van uw gemeenschappelijke regeling is het afgelopen jaar gestegen van € 0 (beginstand eigen 2014) naar € 364.900 (ultimo 2014). Dit sluit aan met het totaal gerealiseerde saldo van baten en lasten in 2014 van € 364.900.

De ontwikkeling van het resultaat mede in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen heeft de nodige aandacht binnen uw organisatie. Hiervoor is het risicomanagement in uw organisatie een belangrijke basis. Uw risicomanagement bestaat vooral uit het inventariseren van risico's door de leiding van de organisatie. Dat geeft een beeld van de (bedrijfs)risico's die in uw organisatie aanwezig zijn. Vervolgens bepaalt uw organisatie in hoeverre het aanwezige weerstandsvermogen toereikend is of niet. Een belangrijke stap na het classificeren van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen is het benoemen van de ontwikkeling in de risico's en het benoemen welke maatregelen uw organisatie intern heeft getroffen om deze risico's af te dekken. Wij adviseren u het risicomanagement op dit punt verder te ontwikkelen.

Interne beheersing bij uw gemeenschappelijke regeling

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij eind 2014 de interim-controle uitgevoerd. Tevens hebben wij een nulmeting uitgevoerd. De interim-controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle van de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. In de nulmeting hebben wij de belangrijkste risicogebieden in de administratieve processen in beeld gebracht en hebben wij adviseren gegeven om de bedrijfsvoering verder te optimaliseren.

De bevindingen, voortvloeiend uit de interim-controle, zijn vastgelegd in onze managementletter d.d. 27 februari 2015 en is ten behoeve van behandeling in de gemeenten beschikbaar gesteld. Voor onze specifieke bevindingen en overige aanbevelingen verwijzen wij u naar deze management letter. Op 10 februari 2015 hebben wij aan het dagelijks bestuur van de BAR-organisatie de uitkomsten van de nulmeting verstrekt.

Onafhankelijkheid

- Wij zijn onafhankelijk van de BAR-organisatie en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.
- Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve dochterondernemingen en de BAR-organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.
- Bijlage B bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Significante onderwerpen

Afwijking ten opzichte van afschrijvingsbeleid

Geconstateerde fout in de jaarrekening 2014

Bij de verantwoorde kapitaallasten in de jaarrekening hebben wij een fout van € 127.000 geconstateerd. Deze fout is ontstaan doordat uw organisatie over dezelfde activasoorten niet op een consistente wijze afschrijft. Bij het bepalen van de afschrijvingslasten over het boekjaar 2014 heeft uw organisatie de afschrijvingstermijnen van de gemeenten gehanteerd. Deze wijken van elkaar af en daarmee worden dezelfde activasoorten over een andere gebruiksduurperiode afgeschreven. De geldende verslaggevingsregels, het BBV, schrijven voor om afschrijvingstermijnen binnen een zelfde organisatie consistent toe te passen. Hierop wijkt de verantwoorde afschrijvingslast in de jaarrekening 2014 af. Tevens wordt in de toegepaste berekening niet afgeschreven over activa die per 1/1/2014 reeds een boekwaarde hebben. Ook dit is in strijd met de geldende verslaggevingsregels. Een belangrijke oorzaak van het rekenen met afwijkende (niet consistente) termijnen is het ontbreken van een afschrijvingsbeleid binnen uw organisatie in 2014. Volgens uw financiële verordening had u een dergelijk beleid moeten hebben. Een formeel beleid met vastgestelde termijnen is noodzakelijk om te kunnen bepalen in welke mate de gehanteerde termijnen (in de jaarrekening) afwijken van een consistent en uniform beleid.

Wanneer de afschrijvingslasten worden 'herberekend' op basis van de (alsnog) door uw bestuur vastgestelde termijnen komen wij tot de conclusie dat hierin een afwijking van €127.000 zit ten opzichte van de verantwoorde afschrijvingslasten. Deze afwijking hebben wij als getrouwheids- en rechtmatigheidsfout meegenomen. Deze fout blijft echter binnen onze goedkeuringstolerantie en heeft daarmee geen direct effect op ons (rechtmatigheids)oordeel.

Overigens merken wij op dat de afschrijvingstermijnen, die uw bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening heeft vastgesteld, relatief lang zijn. Zo worden de ICT-middelen in 4, 5 en soms zelfs 7 jaar afgeschreven. Deze termijnen zijn wellicht aan de lange kant. Bij een herijking van het beleid ontstaat mogelijk een forse verhoging van de kapitaallasten. Om bijvoorbeeld uw ICT omgeving optimaal te houden is het mogelijk wenselijk software en hardware sneller te vervangen dan nu mogelijk is op basis van de gekozen afschrijvingstermijnen. Wij adviseren u hiermee rekening te houden.

Rechtmatigheid

Begrotings- onrechtmatigheid

Wij hebben geconstateerd dat geen sprake is van een lastenoverschrijding in 2014. De begrotingsanalyse levert dan ook geen onrechtmatigheden op die meetellen in oordeel van accountant.

Verder hebben wij bij onze controle ook geen andere rechtmatigheidsfouten geconstateerd op het gebied van het voorwaardencriterium. Wel hebben wij op een aantal onderdelen aandachtspunten gesignaleerd:

Kredietbeheer

Uit de realisatie van uw investeringen 2014 blijkt dat uw organisatie voor ruim € 2,3 miljoen aan gevoteerde kredieten nog geen uitvoering heeft gegeven in 2014. Dit is bijna de helft van de geplande investeringen voor 2014. Dit is overigens in lijn met andere gemeenschappelijke regelingen en gemeenten waar ook de realisatie op kredieten sterk achter blijft op de raming. Dit kan betekenen dat de realisatie van investeringen in de tijd te positief wordt ingeschat of dat gedurende het jaar geen invulling kan worden gegeven aan de realisatie van de investeringen. Wij vragen uw aandacht om kredieten (op individueel niveau) gedurende het jaar te blijven volgen. Wij adviseren ook om duidelijke ‘spelregels’ vast te leggen hoe omgegaan dient te worden met het (tussentijds) aframen van kredieten en hoe vooraf de behoeftebepaling (die als basis geldt voor de raming) eruit moet zien. Het gaat namelijk niet alleen om het tijdig aframen, maar het gaat ook om de kwaliteit van het ramen aan de voorkant.

(Europees) aanbesteden

Bij de controle op het naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn we tot de conclusie gekomen dat zich over 2014 geen afwijkingen op de Europese aanbestedingsrichtlijnen hebben voorgedaan die wij moeten meewegen in ons rechtmatigheidsoordeel. Evenwel hebben wij geconstateerd dat bij één dossier sprake is van een ‘2B dienst waarvan wij niet hebben kunnen vaststellen dat deze bij de Europese Commissie is gemeld. Dit moeten wij als niet-financiële rechtmatigheidsfout melden in ons rapport.

Daarnaast constateren wij dat door het samenvoegen van contracten die in eerste instantie door de drie individuele gemeenten werden aanbesteed, uw aanbestedingsvolume toeneemt. Hierdoor is voor meer diensten en/of leveringen de grens van Europees aanbesteden relevanter geworden. In 2014 heeft uw organisatie nog diverse lopende contracten vanuit de individuele gemeenten waarop niet direct de vereiste ligt om deze opnieuw aan te besteden. Echter uw organisatie moet op redelijke termijn wel de markt consulteren en bij nieuwe aanbestedingen rekening houden met de Europese aanbestedingsgrens voor de gehele aanbesteding voor mogelijk de drie gemeenten tegelijk.

Wij vragen uw aandacht om tijdig te analyseren op welke diensten en/of leveringen (vanuit de BAR-organisatie) u een Europese aanbestedingsplicht heeft.

Wij hebben het naleven van uw interne inkoopbeleid niet expliciet getoetst aangezien dit niet onder het normenkader van de rechtmatigheidscontrole valt. Bij de controle op het naleven van de Europese aanbesteden blijkt wel dat de dossiervorming en het zichtbaar vastleggen rondom het naleven van het inkoopbeleid verder aangescherpt moet worden.

Overige bevindingen van de controle 2014

Voorziening

Binnen de post voorzieningen maar ook bij onder andere de overlopende activa en passiva maakt u gebruik van schattingen in de jaarrekening. Deze schattingen hebben het karakter dat deze een zekere mate van onzekerheid in zich hebben, die in de regel een effect op het uiteindelijke resultaat hebben. Hierdoor is het van belang dat wij kunnen vaststellen dat de directie en/of het dagelijks bestuur de uitgangspunten van deze schattingen kennen en vaststellen. Een directe beheersmaatregel (of 'control'), waaruit blijkt dat de directie dan wel het dagelijks bestuur formeel akkoord heeft gegeven aan de uitgangspunten en/of hoogte van de schattingen, ontbreekt binnen uw organisatie. Wij adviseren u een vastlegging te maken waaruit blijkt hoe de uitgangspunten (formeel) zijn geaccordeerd.

Analyse vermogen en resultaat

Vermogen en resultaat

Analyse vermogen, resultaat en risicomanagement

Uw vermogen is het afgelopen jaar met € 364.900 toegenomen zijnde het positieve gerealiseerde totaal saldo baten en lasten. Het volgen en monitoren van het resultaat zal evenwel de aankomende periode uw aandacht vragen. Zeker wanneer de implementatiefase geheel is afgewikkeld en de totale omvang van benodigde budgetten bekend is. Een voorbeeld hierbij is de automatiseringsomgeving. Wanneer de startfase achter de rug is kunt u een goed beeld geven in hoeverre budgetten toereikend zijn geweest en of u daarmee het gewenste niveau in de automatiseringsomgeving dan wel bedrijfsvoering heeft bereikt. Wij adviseren u een deugdelijke confrontatie tussen raming en werkelijkheid te maken en daarop eventueel de budgetten (meerjaars) aan te passen. Tevens vragen wij om deze analyse zichtbaar en controleerbaar te maken.

Risicomanagement

De verantwoordelijkheid om te komen tot een organisatie brede en integrale analyse en verantwoording van de (fraude)risico's ligt primair bij het dagelijks bestuur. Binnen uw gemeenschappelijke regeling is geen geïntegreerd systeem van (fraude)risico identificatie, -analyse, -beheersing aanwezig en wordt geen verantwoording hierover afgelegd. Uw belangrijkste (fraude)risico's brengt u wel in beeld bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening (risicoparagraaf). In de tussentijdse rapportages heeft u aantoonbare aandacht voor risico's. Echter een gestructureerd rapportage over de follow-up van de (fraude)risico's (welke maatregelen zijn genomen om de (fraude)risico's te beheersen c.q. wat zijn de effecten van de (fraude)risico's op het beleid van uw gemeenschappelijke regeling, ontbreekt.

U kunt invulling geven aan (fraude)risicoanalyse en risicomanagement door op basis van de doelstellingen uit het bijvoorbeeld de programmabegroting na te laten gaan welke gebeurtenissen van invloed kunnen zijn op het bereiken van uw doelen in de planperiode en welke (fraude)risico's deze gebeurtenissen met zich brengen. Met deze inventarisatie kan uw gemeenschappelijke regeling een zogenoemde risicokaart opstellen, waarbij u aangeeft wat de kans is dat een (fraude)risico zich voordoet en wat de mogelijke (financiële) impact is van het (fraude)risico. Deze risicokaart vormt dan de basis voor het bepalen van de noodzakelijke beheersingsmaatregelen en de informatievoorziening (bijvoorbeeld via tussentijdse informatie) om de (fraude)risico's te bewaken.

Het toepassen van een adequaat systeem van risicomanagement biedt de volgende voordelen:

- Een scherper beeld van het meest waarschijnlijke scenario voor de afwikkeling van (fraude)risico's als component van uw weerstandsvermogen.
- Verhoogd risicobewustzijn binnen alle lagen van de organisatie.
- Effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering (prioriteit leggen bij de belangrijkste onderwerpen).
- Betere koppeling tussen beleid en bedrijfsvoering.

-
- Versterken van de interne en externe verantwoording.

Samenvattend is er binnen uw gemeenschappelijke regeling voldoende aandacht voor risico-inventarisatie, maar het risicomanagement kunt u meer expliciet inbedden en structureren in uw organisatie.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Meningsverschil met management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur en het management van de organisatie geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het dagelijks bestuur, het management en de medewerkers van de BAR-organisatie de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van de BAR-organisatie, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht. Hoewel wij een sceptische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2014 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Wij adviseren u een frauderisicoanalyse uit te voeren en op basis van de uitkomsten daarvan interne controles uit te voeren om vast te stellen of de aanwezige maatregelen effectief zijn.

Bijlagen

Accountantsverslag 2014
BAR-organisatie

Bijlage A: Foutenevaluatie

Niet-gecorrigeerde fouten

Wij hebben een onrechtmatigheid ad € 127.000 (niet consistent afschrijven) geconstateerd over het boekjaar 2014.

Gecorrigeerde fouten

Wij hebben enkele fouten in de presentatie geconstateerd, die vervolgens door u toereikend zijn opgelost.

Rechtmatigheid

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), de kadernota rechtmatigheid en in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader is het kader voor de controle op de rechtmatigheid opgenomen. Deze normen zijn vastgelegd in het controleprotocol van uw gemeenschappelijke regeling. Bij de controle op de rechtmatigheid hebben wij alleen de bovenstaande rechtmatigheidsfout geconstateerd.

Bijlage B: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de ‘Nadere Voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant’ (hierna: NVO) en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de NVO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de GR BAR-organisatie in 2014 voldoende is gewaarborgd. Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening
1. Geen

Op grond van de door ons getroffen maatregelen en de communicatie met u hierover zijn wij van mening dat onze onafhankelijkheid in voldoende mate is gewaarborgd.

Bijlage C: Reikwijdte van de controle 2014

De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de overeenkomst tussen uw gemeenschappelijke regeling en Deloitte Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening worden elk jaar de onderlinge afspraken formeel bevestigd door middel van een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging van 18 november 2014 heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2014.

De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de BAR-organisatie. In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw gemeenschappelijke regeling en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interimcontrole

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat er betrouwbare informatie wordt opgeleverd, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij met de aanvang van onze controle niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel al in de tweede helft van het boekjaar plaats.

Wij onderzoeken tijdens de interim controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing (zie paragraaf Interne beheersing).

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in het controleprotocol 2014. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de materialiteitsgrenzen zoals vastgelegd in het controleprotocol 2014

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. In het verslag van bevindingen worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de vastgestelde rapportagetolerantie (€ 50.000) overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening aan het algemeen bestuur gerapporteerd (zoals governance, financiële positie, ontwikkeling resultaten en de kwaliteit van de interne beheersing).

Scope van de opdracht

Onze controleverklaring is gebaseerd op onze controlewerkzaamheden als accountant van de BAR-organisatie.

Bijlage D: Actuele ontwikkelingen

Cybersecurity

Algemene aanbeveling inzake cyberveiligheid

Het belang van cyberveiligheid is de laatste jaren fors toegenomen als gevolg van de grotere afhankelijkheid van informatietechnologie en internet. Daarnaast heeft zich een verschuiving voorgedaan van informatiebeveiliging naar cyberveiligheid. De traditionele aanpak van informatiebeveiliging was vooral gericht op interne controles om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens veilig te stellen. Hoewel deze controles van groot belang blijven, bestrijkt cyberveiligheid een bredere waaier van interne en externe factoren.

Als zodanig dienen het algemeen en dagelijks bestuur zich er in toenemende mate van te vergewissen dat managers in alle geledingen van de organisatie zich bewust zijn van de risico's die de digitale technologie met zich meebrengt voor de strategie en de organisatieactiviteiten en dat zij de juiste maatregelen treffen om deze risico's te beheersen. Rapportages aan het algemeen en dagelijks bestuur dienen in toenemende mate te gaan over de lessen die worden getrokken uit specifieke IT-gerelateerde incidenten en zogenaamde near-misses en het algemeen en dagelijks bestuur dienen, om vast te stellen welke inbreuk op de veiligheid de organisatie bereid is te tolereren. Daarnaast dient op bestuurlijk niveau te worden verzekerd dat sprake is van een voldoende mate van verantwoordelijkheid en verantwoordingsplicht ter ondersteuning van de daadwerkelijke prioritering van informatieactiva en juiste besluitvorming over het gebruik en de bescherming van informatie.

Onafhankelijkheid

Ontwikkelingen Accountancy

Nieuwe onafhankelijkheidsregels in Nederland

Op 16 december 2014 heeft de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) de nieuwe Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) vastgesteld. Wij willen u in dit accountantsverslag graag op de hoogte stellen van de belangrijkste wijzigingen zoals die gelden voor organisaties die **niet** kwalificeren als een Organisatie van Openbaar Belang (OOB, vooral beursgenoteerde ondernemingen en financiële instellingen). Wij stellen voor om bij het bespreken van ons accountantsverslag de specifieke gevolgen voor onze dienstverlening aan uw organisatie te bespreken.

Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)

De ViO is van toepassing op **alle cliënten** waar assurance-opdrachten worden uitgevoerd en is van kracht vanaf 1 januari 2014. De ViO vervangt de nadere voorschriften voor onafhankelijkheid (NVO).

Met de nieuwe ViO beoogt de beroepsorganisatie tegemoet te komen aan de verwachtingen van het maatschappelijk verkeer en daarmee bij te dragen aan het vertrouwen in het accountantsberoep. Hierna geven wij een toelichting op enkele onderwerpen uit de ViO die van belang zijn in het kader van onze dienstverlening aan uw organisatie.

Eén set van regels voor alle assurance-opdrachten

In de nieuwe onafhankelijkheidsregels is sprake van één set van regels voor alle assurance-opdrachten, zoals de controle of beoordeling van een jaarrekening, een subsidieverklaring, een verklaring bij een IT-systeem of een assurance-rapport bij een maatschappelijk jaarverslag. In de oude regels werd een onderscheid gemaakt tussen controleopdrachten en overige assurance-opdrachten, waarbij de onafhankelijkheidsvoorschriften voor controleopdrachten strenger waren.

Regelgeving voor adviesdiensten

Combinaties van assurance en advies (non-assurance) werkzaamheden zijn onder de VIO nog steeds toegestaan. De ViO introduceert wel een strak toetsingskader voor de evaluatie van alle non-assurance diensten, wat betekent dat voor aanvang van overige dienstverlening altijd een onafhankelijkheidsanalyse in het dossier dient te worden opgenomen. De ViO leidt daarmee tot een verzwaarde documentatieplicht. Het toetsingskader in de ViO is gebaseerd op de principes in de internationale onafhankelijkheidsregels van de Code of Ethics van de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). Deze internationale onafhankelijkheidsregels worden door Deloitte nageleefd.

Langdurige betrokkenheid bij uw organisatie

In de ViO opgenomen dat een maatregel is vereist indien senior leden van het assurance-team (waaronder de eindverantwoordelijke accountant, maar ook andere senior teamleden) langdurig betrokken zijn bij dienstverlening aan dezelfde organisatie. Van langdurige betrokkenheid is in elk geval sprake als een senior teamlid gedurende zeven aaneengesloten jaren betrokken is bij dienstverlening aan dezelfde organisatie. Voorbeelden van maatregelen zijn het laten uitvoeren van een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling (OKB) of het rouleren van het teamlid. Indien meerdere teamleden gelijktijdig zouden moeten rouleren, is het ook mogelijk om voor een gefaseerde roulatie te kiezen. Na roulatie mag het betreffende teamlid gedurende twee jaar niet betrokken zijn bij de assurance dienstverlening aan de organisatie.

Marketing en Reclame

In de ViO is een nieuwe bepaling opgenomen over marketing en reclame. Vooral is het niet toegestaan om met een assurance-cliënt een relatie aan te gaan waarbij de accountantsorganisatie zich in het kader van reclame of marketing associeert of laat associëren met de assurance-cliënt. Van associatie is sprake indien de onderlinge relatie als onderdeel van reclame of marketing openbaar wordt gemaakt.

Geschenken en gastvrijheid

De regels voor het ontvangen en verstrekken van geschenken en gastvrijheid zijn aangescherpt. Het uitgangspunt is dat het ontvangen en verstrekken van geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid niet past in een relatie tussen de accountant en de gecontroleerde organisatie. Deze regels gelden niet alleen voor de leden van het assurance-team, maar ook voor de accountantsorganisatie, andere onderdelen van het netwerk en haar bestuurders. Er is een drempel in de regels opgenomen van € 100.

Voor geschenken met een waarde van meer dan € 100 is de eindverantwoordelijke accountant gehouden om:

- Te onderbouwen waarom het geschenk of de uiting van gastvrijheid gepast is;
- Een melding te doen bij een aangewezen persoon binnen Deloitte; en
- Vooraf met het toezichthoudend orgaan van uw organisatie af te spreken hoe zij hierover geïnformeerd wil worden.

Deze bepalingen gelden tevens voor persoonlijke uitingen van gastvrijheid. Hieronder wordt verstaan het voor de andere partij of persoon betalen van kosten van uitstapjes, reizen, lunches, diners en dergelijke die geen zakelijk karakter dragen.

Overgangsbepalingen

De nieuwe onafhankelijkheidsregels treden in werking per 1 januari 2014. Voor bestaande opdrachten en/of relaties waarbij een onafhankelijkheidsbedreiging speelt gelden overgangsbepalingen.

Bijlage F: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de leden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de BAR-organisatie en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/ about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 140 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 169,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Deloitte Global Services Limited, Deloitte Global Services Holdings Limited, the Deloitte Touche Tohmatsu Verein, any of their member firms, or any of the foregoing's affiliates (collectively the "Deloitte Network") are, by means of this publication, rendering accounting, business, financial, investment, legal, tax, or other professional advice or services. This publication is not a substitute for such professional advice or services, nor should it be used as a basis for any decision or action that may affect your finances or your business. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.